

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

w Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Podstawa prawna:

Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535)
6. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
8. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)
9. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)

Słownik pojęć:

Ilekcroć w Standardach Ochrony Małoletnich użyto określenia:

1. *dziecko/małoletni* – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia,
2. *personel/pracownik* – należy przez to rozumieć każdego pracownika Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy, stażystów, praktykantów lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi,
3. *Muzeum* – należy przez to rozumieć Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni,
4. *Dyrektor* – należy przez to rozumieć Dyrektora Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni,
5. *opiekun* – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy,

6. *przemoc fizyczna* – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.,
7. *przemoc seksualna* – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa,
8. *przemoc psychiczna* – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych,
9. *krzywdzenie* – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka,
10. *zaniechanie* – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia zdrowia i/lub trudności w rozwoju,
11. *przemoc domowa* – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
12. *dane osobowe dziecka* – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Wprowadzenie:

Nowelizacja Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego (Dz. U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Muzeum na rzecz dzieci. Pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Realizując zadania Muzeum, działają w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Muzeum stosował wobec małoletnich jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich stanowią dokument określający procedury interwencji, działania profilaktyczne, zasady zapobiegania krzywdzeniu małoletnich, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określają zasady zmniejszania rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazują odpowiedzialność osób zatrudnionych w Muzeum za bezpieczeństwo dzieci.

Rozdział 2. Obszary Standardów Ochrony Małoletnich

Standard I.

Małoletni, ich opiekunowie oraz personel Muzeum znają Standardy Ochrony Małoletnich. Dokument ten jest dostępny i upowszechniony.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Zapoznano z dokumentem personel Muzeum, jest on dostępny do wglądu dla opiekunów małoletnich oraz samych małoletnich odwiedzających Muzeum.
2. Dokument wprowadzono do stosowania w Muzeum.
3. Dokument udostępniono na stronie internetowej Muzeum: <https://muzeum.bochnia.pl> oraz do wglądu w sekretariacie i w recepcji Muzeum.
4. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są wśród opiekunów podczas ich wizyty z małoletnimi w Muzeum.
5. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji muzealnych, przed oprowadzaniem grup szkolnych po ekspozycji, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.

Standard II.

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w Muzeum.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Muzeum nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich. Dyrektor zatrudnia personel po wcześniejszej weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i uzyskaniu danych o każdym członku personelu oraz gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa w Krajowym Rejestrze Karnym, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskania oświadczenia personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców Dyrektor weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności. **Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu stanowią Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
2. Dyrektor określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w Standardach Ochrony Małoletnich.
3. Pracownicy są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzebranie Standardów Ochrony Małoletnich.
4. Pracownicy potrafią rozpoznać symptomy krzywdzenia małoletnich, podejmować interwencje w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich oraz dokumentować podejmowane działania związane z ochroną małoletnich.
5. Pracownicy znają prawa dziecka, prawa człowieka oraz zasady bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych.

6. Pracownicy znają zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi (w tym uwzględniając wiedzę na temat zachowań pożądaných i niedozwolonych w kontaktach z małoletnimi).
7. W Muzeum prowadzona jest diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa małoletnich, w szczególności w obszarach:
 - relacji między opiekunami i małoletnimi podczas pobytu w Muzeum,
 - relacji między małoletnimi w grupie rówieśniczej,
 - poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego,
 - środowiska kształcenia (bezpieczeństwo emocjonalne na zajęciach w Muzeum, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad i reguł postępowania, podmiotowe traktowanie małoletnich).

Standard III.

Muzeum oferuje opiekunom i nauczycielom przyprowadzającym małoletnich do Muzeum, informację w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W sekretariacie Muzeum znajduje się wykaz instytucji i organizacji udzielających szerszej informacji w tym zakresie: wychowania bez przemocy, ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem.
2. Wszyscy opiekunowie i nauczyciele oraz sami małoletni mają dostęp do obowiązujących w Muzeum Standardów Ochrony Małoletnich.

Standard IV.

Muzeum zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Muzeum zapewnia małoletnim informację do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
2. W recepcji Muzeum znajdują się informacje dla małoletnich na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia ich skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Określono procedury interwencji w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego tj. przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody

na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).

3. W Muzeum ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W Muzeum wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego.
5. W Muzeum wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia.
6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych (RODO) obowiązującej w Muzeum.

Standard VI.

W Muzeum wzmocnione jest poczucie bezpieczeństwa małoletnich w zakresie relacji społecznych.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Muzeum opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.
2. W Muzeum określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W Muzeum opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach: przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, przemocy domowej, przemocy seksualnej.
4. Personel realizuje plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII.

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Muzeum prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich posiadają upoważnienie do przetwarzania danych osobowych oraz podpisały oświadczenia o zachowaniu poufności i zapoznaniu się z Polityką Bezpieczeństwa Informacji Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni oraz ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO).

Standard VIII.

Muzeum monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Zasady przeglądu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa Dyrektor.

Rozdział 3. Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

1. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i personelu Muzeum:

- a) zasady ogólne: personel dba o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w Muzeum, monitoruje ich sytuację i dobrostan. W razie konieczności personel prowadzący zajęcia edukacyjne podejmuje działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi odwiedzającymi Muzeum obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
- b) zasady komunikacji personelu Muzeum z małoletnimi:
 - w komunikacji z małoletnimi personel zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek, okazuje zrozumienie dla ich problemów,
 - personel reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich,
 - personel daje małoletniemu prawo do odczuwania, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym,
 - personel nie grozi małoletniemu, nie wyraża dezaprobaty wobec jego zachowania czy rozumienia przekazywanych treści w sposób uwłaczający godności i poczuciu własnej wartości,
 - podczas zajęć edukacyjnych personel słucha uważnie małoletnich, udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - personel nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym, którzy łamią ustalony porządek,
 - personel wykazuje empatię wobec małoletnich,
 - metody dyscyplinowania małoletnich personel dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju, metody te nie mogą naruszać ich godności i nietykalności osobistej; upominając słownie, perswazyjnie, stara się opanować własne negatywne emocje,
 - kontakty personelu z małoletnimi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad, wszyscy są sprawiedliwie traktowani,
 - personel nie wykorzystuje wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej,
 - personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego,

- personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak: izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu w grupie, stygmatyzowanie z powodu zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie, agresywne wypowiedzi, komentarze,
 - personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym: dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci, wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
 - personel nie narusza nietykalności osobistej małoletniego, nie zachowuje się wobec małoletniego w sposób niestosowny,
 - w sytuacjach wymagających podjęcia czynności z zakresu pierwszej pomocy, pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, personel unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego.
- c) zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w Muzeum, a w szczególności działania niedozwolone:

- małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w Muzeum, a personel zapewnia im bezpieczeństwo,
- małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w regulaminach wewnętrznych Muzeum,
- małoletni uznają prawo innych osób do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność; nie naruszają praw innych osób, nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc,
- zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej; są oni zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania w ramach społecznie przyjętych norm i wartości,
- kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi,
- małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc, nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują,
- bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być akceptowana lub usprawiedliwiana; nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych osób.

Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

1. Personel zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku powzięcia przez personel podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Dyrektora.
3. Interwencja podejmowana jest przez Dyrektora. Dyrektor może również wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane zostaną podane do wiadomości personelu.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora.
5. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.
6. Personel posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Dyrektorowi oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka personelu, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
8. Dyrektor przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
9. Dyrektor organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
10. W przypadku, gdy personel dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Dyrektor powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać członka personelu podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.
11. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem personelu, Dyrektor przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dyrektor organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
12. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany

krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dyrektor informuje opiekunów o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

13. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
14. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

Rozdział 5. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej.

1. Rozpoznawanie przemocy wobec małoletniego odbywa się poprzez: ujawnienie przez małoletniego przemocy domowej, informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy lub analizę objawów krzywdzenia występujących u małoletniego. Ujawnienie przez małoletniego przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje on pracownika Muzeum o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych.
2. Zalecenia do prowadzenia rozmowy z ofiarą przemocy domowej lub ofiarą innych form krzywdzenia i przemocy stosowanych wobec małoletniego:
 - celem rozmowy z małoletnim jest zebranie informacji potwierdzających (bądź niepotwierdzających) jego krzywdzenie w rodzinie, określających charakter i okoliczności zdarzeń, rolę i zachowanie innych członków rodziny oraz zidentyfikowanie sprawcy,
 - rozmowa powinna być w miejscu bezpiecznym,
 - pierwszy krok w rozmowie, to nawiązanie dobrego kontaktu z małoletnim,
 - zalecenia podczas rozmowy:
 - zachować spokój,
 - nie okazywać złości, zszokowania czy zakłopotania tym co małoletni mówi, powstrzymać się od wypowiedzania negatywnych sądów o „agresorze”,
 - starać się oszczędzić małoletniemu traumy związanej z koniecznością kilkukrotnego powtarzania bolesnych szczegółów,
 - pozwolić małoletniemu ujawnić to, na co jest gotowy,
 - nie pospieszać małoletniego, trzeba dostosować się do jego tempa relacjonowania wydarzeń,
 - upewnić małoletniego, że dobrze robi ujawniając krzywdy, których doznał, pochwalić go za to, zapewnić, że to co się stało nie jest jego winą, że nie ponosi również odpowiedzialności za to, że nie powiedział o tym, co mu się przydarzyło od razu,
 - należy przejawiać zaufanie i wiarę w to, co mówi i przyjmować to bez osądzania,

- nie dramatyzować, nie tworzyć atmosfery sensacji, wyjątkowości wydarzeń, ale jednocześnie nie należy udawać przed małoletnim, że wszystko jest w porządku,
- małoletni powinien odczuć, że to o czym opowiada nie powinno mieć miejsca,
- nie zaprzeczać lub nie bagatelizować uczuć małoletniego,
- nie obiecywać małoletniemu zachowania rozmowy w tajemnicy - spełnienie obietnicy uniemożliwiłoby podjęcie jakiegokolwiek interwencji,
- nie składać innych pochopnych obietnic - nie ma pewności, jak dalej potoczą się losy małoletniego,
- na koniec spotkania należy poinformować małoletniego, co dalej będzie się działo, z kim będą przeprowadzone rozmowy, aby spróbować mu pomóc.

Rozdział 6. Organizacja procesu ochrony małoletnich i wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest Dyrektor Muzeum. Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich. Zakres szkoleń ustalany jest według zgłaszanych potrzeb.
2. Osobą odpowiedzialną w Muzeum za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest Dyrektor lub osoba zastępująca Dyrektora (w razie jego nieobecności).
3. Dokumentowanie zdarzeń krzywdzenia małoletnich w Muzeum powierza się osobom odpowiedzialnym za przyjmowanie zgłoszeń.
4. Dokumentowanie polega na wypełnieniu karty interwencji krzywdzenia małoletniego – **wzór Karty Interwencji stanowi załącznik nr 2**. Ponadto, o ile to możliwe, dokumentowanie zdarzenia w formie rozmowy ze zgłaszającym, którą należy zapisać w postaci notatki służbowej lub protokołu z rozmowy.
5. Osoby przyjmujące zgłoszenie, stosownie do rangi zgłoszenia, przekazują informację opiekunom małoletniego, nauczycielom, którzy sprawują opiekę nad małoletnim z ramienia szkoły/przedszkola podczas zajęć edukacyjnych, albo w razie konieczności policji.
6. Treść Standardów Ochrony Małoletnich dostępna jest na stronie internetowej Muzeum w zakładce „Edukacja” oraz do wglądu w sekretariacie i recepcji.
7. Przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich dokonuje Dyrektor poprzez ocenę stopnia ich znajomości i poprawności stosowania na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w niniejszym dokumencie, aktualizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w Muzeum.

Rozdział 7. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich.

1. Muzeum uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku oraz zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) jako tzw. dane szczególnej kategorii przetwarzania.
2. Muzeum kieruje się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków małoletnich.
3. Pracownikowi Muzeum nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego biorącego udział w zajęciach edukacyjnych (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na jego terenie bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego. Upublicznianie wizerunku małoletniego poniżej 16 roku życia, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
5. Zgody są wyrażane w formie pisemnej. Zgody są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Rodzice/opiekunowie lub małoletni powyżej 16 roku życia, wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku oraz kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych oraz jest informowana przez administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, zgodnie z art. 5 RODO.
7. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, lekcja muzealna, warsztaty - zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia, na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
8. Dzielenie się zdjęciami z działalności edukacyjnej prowadzonej w Muzeum ma na celu dokumentowanie i promowanie tych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo małoletnich.
9. Muzeum zmniejsza ryzyko kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć małoletnich poprzez przyjęcie zasad:
 - a. sytuacja zdjęcia nie jest dla małoletniego poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b. zdjęcia małoletnich koncentrują się na czynnościach wykonywanych przez małoletnich i w miarę możliwości przedstawiają małoletnich w grupie, a nie pojedyncze osoby,
 - c. wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków małoletnich są rejestrowane i zgłaszane Dyrektorowi, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.

10. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
11. W Muzeum wdrożono Politykę Bezpieczeństwa Informacji oraz powołano Inspektora ochrony danych.
12. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
 - a) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,
 - b) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych,
 - c) zasada minimalizacji danych,
 - d) zasada prawidłowości danych,
 - e) zasady ograniczenia przechowania danych,
 - f) zasady integralności i poufności danych,
 - g) zasady rozliczalności.
13. Każdy pracownik Muzeum mający dostęp do danych osobowych posiada upoważnienie do przetwarzania danych osobowych oraz złożył pisemne oświadczenie o zachowaniu poufności i znajomości Polityki Bezpieczeństwa Informacji Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).
14. Rodzice/opiekunowie małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych poprzez klauzule informacyjne znajdujące się w recepcji, sekretariacie oraz na stronie internetowej Muzeum w zakładce „RODO”.
15. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania z mocy prawa.

Załączniki do procedury:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników/stażystów/wolontariuszy/praktykantów w Muzeum im. prof. Stanisław Fischera w Bochni – załącznik nr 1.
2. Wzór Karty Interwencji – załącznik nr 2.
3. Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich – załącznik nr 3.
4. Oświadczenie o niekaralności – załącznik nr 4.

**Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników/stażystów/wolontariuszy/ praktykantów w Muzeum
im. prof. Stanisław Fischera w Bochni.**

1. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
3. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, Dyrektor może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a. wykształcenia,
 - b. kwalifikacji zawodowych,
 - c. przebiegu dotychczasowego zatrudnienia.
4. W każdym przypadku Dyrektor musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - a. imię (imiona) i nazwisko,
 - b. datę urodzenia,
 - c. PESEL,
 - d. dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Muzeum nie może bowiem samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) oraz Kodeksu pracy.
6. Dyrektor przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze, Dyrektor potrzebuje następujących danych kandydata:
 - a. PESEL,
 - b. nazwisko rodowe,
 - c. imię ojca,
 - d. imię matki.

7. Wydruk z Rejestru przechowywane się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
8. Dyrektor przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje od niego/niej informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
9. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
10. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie, Dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
12. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
13. Dyrektor jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku przewodnika/edukatora oraz od osoby zatrudnianej na innym stanowisku, która w zakresie obowiązków posiada prowadzenie działalności edukacyjnej (lekcji muzealnych, warsztatów itp.) zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, Dyrektor uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Karta interwencji

Imię i nazwisko małoletniego:	
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia, fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą):	
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko: Dane do kontaktu: Źródło wiedzy lub informacji o przemocy: Data zgłoszenia:
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc:	
Opis podjętych działań:	Data: Działanie:
Spotkania z opiekunami małoletniego:	Data: Opis spotkania:
Ustalenie planu pomocy (jeśli dotyczy):	
Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję):	Data: Działanie:
Wynik interwencji – działania organów, do których zgłoszono interwencję (jeśli Muzeum uzyskało informacje o wynikach działania)	Data: Działanie:
Działania podjęte wobec krzywdzącego:	
Data i miejsce spisania karty:	
Podpis osoby spisującej kartę:	

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
obowiązującymi w Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni**

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni oraz zobowiązuję się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
(miejsowość i data)

.....
(czytelny podpis)

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja niżej podpisana/y, legitymująca/y się dowodem osobistym (seria i nr):,
PESEL oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko
wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie
toczy oraz nie toczyło się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie
przygotowawcze, sądowe i dyscyplinarne).

.....
(miejsowość i data)

.....
(czytelny podpis)

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:

- tel. **800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna),
- w poniedziałki w godz. 18:00–22:00 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim,
- we wtorki w godz. 18:00–22:00 w języku rosyjskim,
- dyżur prawny tel. **(22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godz. 17:00–21:00) oraz tel. 800 12 00 02 (linia bezpłatna, czynna w środę w godz. 18:00–22:00),
- poradnia e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info
- członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez SKYPE (pogotowie. niebieska.linia) ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym (dla osób głuchych i niedosłyszących).

Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym:

- tel. **+48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

Policyjny telefon zaufania:

- dla osób doznających przemocy domowej tel. **800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9:30 do 15:30, od godz. 15:30 do 9:30 włączony jest automat).

Telefony alarmowe krajowe:

- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: **116 111**, <https://116111.pl> Telefon działa codziennie 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę!
- Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: **800 100 100**, <https://800100100.pl> Linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12.00-15.00, e-mail: pomoc@800100100.pl
- Zgłaszanie nielegalnych treści: **Dyzurnet.pl** dyzurnet@dyzurnet.pl tel. **801 615 005**